

Déri Balázs

Kovács Gergely ádventi igehirdetéséről

Déri Balázs (Budapest) zenetudós, klasszika-filológus, középorkutató, az ELTE BTK Latin Tanszékének tanszékvezető egyetemi tanára és Vallástudományi Központjának vezetője.

Kovács Gergely a második olyan teológiai évfolyamban kezdte el tanulmányait, melynek első évben heti öt órában újszövetségi-görög-, három órában pedig latinórákat tartottam a Károli Gáspár Református Egyetem Hittudományi Karán —amikor, három évvel korábban, elkezdtem az ottani tanárságot, még Budapesti Református Theológiai Akadémia volt a neve—; és bár kisebb óraszámban, a második évben is folytathattam az elsős alapozásra építve komoly szintre jutott teológushallgatók nyelvi képzését. Az intézmény amaz egyik virágkorában, általában jó, sőt nem egyszer kiváló képességű, szorgalmú hallgatók jutottak osztályrészüln; előljáróim bizalma is hozzájárult, hogy úgy emlékezzem életemnek arra az öt „rádays” évére, mint amikor lábam „tágas térre” állíttatt, hallgatóimra pedig, akikkel igen szoros kapcsolat alakult ki, mint tanítványaimra gondoljak. Azóta is figyelemmel kísérem sorsukat, kérdezősködtem, ki hova került szolgálatba. Húsz évvel ezelőtti ígéretemet, hogy amikor már önálló, tapasztalt lelkészek lesznek, váratlanul, bejelentés nélkül fogom meglátogatni őket, hogy rendes emberek maradtak-e, felkészülten prédikálnak-e, —beleértve a görög szöveg elolvasását és az azzal nem kérkedést—, hatvanévesen, 2014 ádventjének első, hideg vasárnapján kezdtem valóra váltani. Végignézve a budapestiek névsorán, intuíció, némi internetes tájékozódás és a személyes emlékek alapján a pesthidegkúti református templom reggeli —nem pedig a fő— istentiszteletét választottam. Ahogy régen ígértem, akkor nyomtam le a templom kilincset, amikor a lelkész fölment a szószékre... Hogy mi is a „vizitáció” eredménye, ebből és az előző öt oldalból sejthető.

Kovács Gergely nagytiszteletű úr —és nekem mindig Gergő—, aki megőrizte nem lármás alkatát és tiszta artikulációját, bő vázlat alapján, de szabadon prédikált a közepes méretű templom kisebb látogatottságú úrvacsorai istentisztelete figyelmes résztvevőinek. A huszonöt perces igehirdetésben végig biztonságban érezte magát a hallgató: a klasszikus hármas felosztású fő részt —a tagolást sorszámok jelzik— arányos, az ünnepi időszakra utaló és a fő témát (Jézus szálláskeresését) elővételező bevezetés, valamint a bevezetést visszaidéző, tehát keretes szerkezetet biztosító befejezés veszi körül. A három szakasz a bibliaolvasó kalauzban javasolt perikópának rendre egy-egy versén alapul (L 19,1–2 és 5): Jézus átmegy a városon és az emberi életeken, mit jelent Zákheus neve, és Jézus Zákheusnál száll meg. A jellegzetes pietista hangsúlyokkal és szókésszettel elhangzott beszédbe egyaránt jól illeszkedik a dán teológus filozófiai morzsáiból vett irodalmi példázat és a vasárnapot megelőző hét néhány egyszerű története a gyülekezet tagjairól és a lelkész saját életéből.